

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119213394
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8119213394.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Daniely Babinovej a Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločnosti pod. č. 542 097 902, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2 821 08 Bratislava, IČO: 47 258 713, zastúpený Advokátska kancelária Marek Czompoly s. r. o., so sídlom Bratislava - Staré mesto, Ventúrska 16, proti žalovanej C. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, o zaplatenie 637,23 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 15.01.2020, č. k. 11Csp/172/2019 - 56 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Nepriznáva stranám náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a vyslovil, že žalobca nemá voči žalovanej nárok na náhradu trov konania a žalovanej takýto nárok nepriznáva.

2. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že pokiaľ ide o zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá bola uzatvorená medzi stranami sporu 15.02.2015, v tejto chýba povinná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z., keďže v nej nie sú uvedené všetky predpoklady použité pre výpočet RPMN. V zmluve musí byť uvedený nielen údaj o výške RMPN, ale aj to, z akých predpokladov sa vychádzalo pri jeho výpočte. Ide totiž o informáciu pre spotrebiteľa, aby vedel z čoho sa RPMN určuje, inak by strohý údaj o výške RPMN nemal pre neho potrebnú výpovednú hodnotu. Je pritom nepochybné, že žalobca spomínané predpoklady v zmluve nekonkretizoval a z toho dôvodu prijal súd prvej inštancie záver o absencii danej povinnej náležitosti v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Žalobca taktiež nepreukázal, že by žalovaná nemusela uzatvoriť poistenie. Neuniesol dôkazné bremeno napriek výzve súdu o tom, že poistenie nebolo podmienkou úveru, keďže zo zmluvy nevyplývalo, a preto poistné malo byť zahrnuté tak do celkovej čiastky úveru, ako aj do výpočtu RPMN. Z uvedených skutočností potom vyplýva záver o fikcii o bezúročnosti a bezpopalťkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) zákona č. 129/2010 Z. z. Znamená to, že žalovaná by mala vrátiť len sumu poskytnutého úveru, teda 639,- eur a keďže doposiaľ zaplatila z tohto titulu 305,65 eur, jej dlh v skutočnosti by predstavoval len 333,35 eur.

3. S ohľadom na znenie § 54a Občianskeho zákonníka sa súd prvej inštancie musel zaoberať možným premlčaním uplatnenej pohľadávky. Uviedol, že podľa § 103 vety druhej OZ, pri zosplatnení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatnenej pohľadávky, a teda nie od momentu

účinnosti zosplatnenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Súd prvej inštancie zastáva názor, že malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logicky dôsledok zásady upravenej v § 101 OZ spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Žalovaná zaplatila necelých 14 splátok úveru. V celosti uhradila 13 splátok a keďže prvá splátka bola splatná 15.03.2015, zaplatila splátky, ktoré boli splatné do 15.03.2016 a od zročnosti splátky splatnej 15.04.2016 sa žalovaná dostala do omeškania. Trojročná premlčacia doba v tomto prípade začala plynúť od 15.04.2016, uplynula 15.04.2019, a teda pohľadávka je premlčaná, keďže žaloba bola podaná až 22.08.2019. S poukazom na § 53 ods. 9 OZ, ak by sa aj vychádzalo z dátumu 05.09.2016, ku ktorému veriteľ úver zosplatnil, v tom čase musela byť žalovaná v omeškani so splátkami minimálne 3 mesiace, inak by veriteľ nemohol úver zosplatniť. Preto najneskôr nezaplatená splátka, pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru, bola zročná 15.05.2016, premlčacia doba by uplynula 15.05.2019, a teda aj pri tomto posúdení bola žaloba podaná oneskorene. Preto žaloba bola zamietnutá a o trovách konania strán sporu rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 a nasledujúce CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie žalobca, ktorý navrhol rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Nestotožňuje sa s názorom súdu o tom, že premlčanie celého zvyšku dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti tej splátky, kvôli ktorej toto právo využíva. Má za to, že z § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie dlhu v celej výške len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Predmetné zákonné ustanovenie predstavuje právo veriteľa, nie jeho povinnosť. Na § 565 OZ nadväzuje § 53 ods. 9 OZ s požiadavkou na povinnosť upozorniť spotrebiteľa na možnosť zosplatnenia dlhu. Konajúci súd nemohol mať za preukázané mimoriadne zosplatnenie celého dlhu, keďže výzvy ani doručky preukazujúce ich prípadné doručenie súdu neboli predložené. V prípade nepreukázania splnenia podmienok na mimoriadne zosplatnenie dlhu tak súd nemohol mať za to, že by došlo k splatnosti celého dlhu z dôvodu neuhradenia mesačnej splátky splatnej k 15.04.2016 a že od tohto dátumu by mala plynúť trojročná premlčacia doba. Správne mal súd prvej inštancie priznať žalobcovi nárok minimálne v rozsahu 222,30 eur s prísl., čo predstavuje istinu splatnú po mimoriadnom zosplatnení úveru. Na základe týchto dôvodov navrhol žalobca podanému odvolaniu vyhovieť.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

6. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle zásad vyjadrených v § 379 a nasledujúce zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), spolu s konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nie je.

7. Z dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie je zrejmé, že medzi spoločnosťou N. F. a. s., ako veriteľom a žalovanou ako dlžníkom, bola dňa XX.XX.XXXX uzatvorená písomná zmluva o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorej výška úveru predstavovala 639,- eur, výška mesačnej splátky 23,15 eur, počet mesačných splátok 48, splatnosť mesačnej splátky v 15. deň v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky bola určená dňom 15.03.2015 a konečná splatnosť úveru bola stanovená na deň 15.02.2019. Listom zo dňa 13.09.2016 veriteľ oznámil vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru z dôvodu porušenia povinnosti na strane žalovanej, keďže poskytnutý úver nesplácala riadne a včas ani po opakovaných výzvach na úhradu. Vyzval preto žalovanú na úhradu celej dlžnej sumy vo výške 637,23 eur, zloženej z úverovej istiny (574,33 eur) a dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 62,90 eur.

8. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najneskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

9. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

10. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že predmetný spor vznikol zo zmluvy uzatvorenej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti - poskytovaní úverov a spotrebiteľom tejto úverovej služby. Nemali by byť pochybnosti o tom, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 a nasledujúce Občianskeho zákonníka, na čo správnym spôsobom poukázal aj súd prvej inštancie. Aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom, je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napr. uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku.

12. Je potrebné zdôrazniť, že v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k všeobecnému ust. § 101 Občianskeho zákonníka špeciálne, je počiatok premlčania upravený odlišne. Podľa vety prvej, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti, neplynie teda odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa vety druhej, v prípade tzv. zosplatenia dlhu, len pre v budúcnosti majúce byť splatné splátky, premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky (§103 Občianskeho zákonníka), avšak tej, ktorá bola dôvodom pre uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (do pozornosti napr. rozsudok KS Trnava sp. zn. 9Co/288/2016).

13. Ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka dopadá na poslednú vetu § 565 tak, že upravuje, odkedy môže dodávateľ toto právo uplatniť. Aj podľa odvolacieho súdu dlžnou splátkou, pre ktorú nastalo zosplatenie celého dlhu, bola splátka najneskôr zročná dňa 15.05.2016, nasledujúcim dňom začala plynúť trojročná premlčacia doba, v závislosti od čoho súd prvej inštancie s poukazom na okamih doručenia žalobného návrhu, správne posúdil uplatnený nárok žalobcu ako premlčaný.

14. So zreteľom na situáciu, že správny je aj výrok o trovách konania strán sporu, odvolací súd s poukazom na uvádzané dôvody rozsudok ako vecne správny potvrdil postupom podľa § 387 CSP.

15. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalobca vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov a žalovanej v tomto štádiu konania trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).